

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Junius' 18 - dik napján, 1816 - dik esztendőben.

Nagy Britannia.

A' Kenti és Sussexi Hertzegek, a' Régens Princz testvérei, mint a' hailalke-
reskedő társaság' tagjai, Május' 21 - dikén
felesküdték.

A' Morning Cronicle, szállást-
sem-adás, vagy bé-sem-fogadás (*inhospitali-
tas*)' *Billjének* nevezi az idegeneket illető
projektumot, melly által most az eddig
fennállott törvényeket kiegészíteni, tökél-
letesíteni, akarják a' Ministerek, 's ily ki-
fejezésekkel szoll rolla: — „Ennek a' le-
jendő törvénynek célja, úgy mond, az,
hogy egy menedékhelytől (*asilumtol*), mind
azokat a' Frantziákat megfoszsza, kik an-
nak az *Anglia* által tétetett ígéretnek, hogy
Frantzia országra semmi *Dynastiát*, semmi
Országlást, akaraja ellen reá taszítani nem
fognak, hitelt adtak vala. Ez a' *Bill*, az
Európai népeknek legelmésebb, legszor-
galmatosabb, leggondólkodóbb, a' függet-
lenséget leginkább kedvellő 's legügyesebb
részét, az *Amerikai* kikötőhelyekbe fogja
kergetni, és ha az eszünkbe jut, hogy mit
nyert volt *Anglia* a' Frantzia országlószék-
nek úgynevezett *Nantesi Edictuma*
által, némely tekintetben előre megmond-
hatjuk, hogy melly betses leszen ez az idege-
neket illető *Anglus Bill*, az Északi Ameri-
kai szabad Státusokra nézve. Már tsak azt
várják sok szorgalmatos és ritka mivű ide-

gen mesteremberek, kereskedők 's egyebek,
hogy mitsoda határozást fog ez a' ház, ezen
Billre nézve tenni, megfogja-e a' Ministe-
rek' projektomát erőssíteni, vagy nem? 's
ahozképpest fogják azonnal magokban meg-
határozni, hogy *Angliában* telepedjenek-e
meg, vagy pedig *Amerikában*?

Az *Angliai* koronaörökös Hertzegasz-
szony 's a' Princz *Koburg Leopold'* özsze-
házasodássokra az 1814 - dik esztendőnek
a' nyára adta az alkalmatosságot, midőn az
Orosz és *Prussus* Monarkhák 's ezekkel
egygyütt oly sok idegen fő emberek *Lon-
donba* mentek volt. Az új házások ekkor
látták egymást legelőször. A' *Watterlooi*
tsatázásokkor elesett *Braunschweig - Oelsi*
Hertzegtől egy levelet vitt volt Princz *Ko-
burg* a' nevezett Hertzegaszszonyhoz, a'
kik szoros atyafiságban voltak egygyütt,
minthogy a' Hertzegaszszony édes anyja, a'
Walesi Hertzegné is a' *Braunschweigi* ház-
bol való. Mikor Princz *Koburg* az említett
levelet *Karolina* Hertzegaszszonynak által
adta, ő ennek úgy megtettzett, hogy *Udvari*
Dámáinak helybehagyásokkal meghívattatott
általa, hogy a' *Warwick - House* nevű kas-
télyban, a' hova ekkor lakni ment a' Her-
tzegaszszony, több versben is látogassa-meg.
Észre vévén Princz *Koburg*, hogy a' Kirá-
lyi hajadon hajlandósággal viseltessék erán-
ta, legpallérozattabb nyájassággal 's legtisz-
tább egyenességgel tudtára adta a' Régens

Princznek, hogy mi dolog; de azt is hozzá tette jelentéséhez: hogy ő azonnal kész lesz eltávozni Angliából, mihelyest a' Régens Princz telyes megegyezését nem mutatja azeránt, hogy az ő reménségét, leányára nézve, helybe fogja hagyni.] A' Régens Princz azonközben maga is jónak találta ezt a' tisztességes társalkodást, 's annak további folytatását örömmel megengedvén, így lett végezetre belőlle a' szerentsés házasság, a' nélkül, hogy igen kevés közel-lévőkönkívül, mások a' dologból valamit a' Princznek Angliába való utolsó visszatéréséig, előre tsak gyanítottak volna is. Ez a' házasság nem *procura* által esett. Itt maga választott a' sziv, még pedig nem tsak a' familiának, hanem a' nemzetnek is nagy megelegetésére, melyre nézve nem tsuda, hogy az esketésre való menés előtt tsak nem sok szempillantatokkal is oly vallást tett a' Hertzegaszszony a' papjának, hogy az, hogy ő szerentsés legyen egyedül tsak tulajdon magaviseletétől leszen felfüggesztelve.

Princz *Koburg* az ármádánál Marschallá neveztetett és az ármáda parantsolatot kapott, hogy néki a' Királyi vérből való több Princzekhez hasonló tiszteletet tegyen a' katonaság mindenütt.

Milyen betsületben legyenek Angliában a' jól jádzó szép Komédiás személyek, egy új példa bizonyítja. *O'neilli* nevű *Londoni* jádzó kisaszszonynak, a' *Birminghami* teátrum' tulajdonosa *Elliston*, hogy három hétig az ő theátrumán játszodjék, 2000 Güinét ígért, de el nem ment a' leány, pedig 2000 Güinét pengő pénzben legalább is 20 ezer forintot tesznek.

Angliában, melyben talám a' világi minden akkora nagyságú országokban legtöbb kints találtatik, tsudálást érdemel a' koldusok' laistroma, melly ott hivatalserént közönségesé szokott tétettetni. Az 1687-dik esztendőbeli laistromszerént 312,000-re telt akkor az olyan alamisnából élő emberek' száma, a' melly közönséges

gyűjteményből foly össze, mert ezen kívül még egyébféle, tudniillik nem a' Státus' gondoskodása alatt lévő szegény házak is igen nagy számmal találtatnak az országban. A' mondott esztendőben (1687-ben) nem kellett a' Státusnak a' maga szegényei' számára többet özszeszerkesztetni, mint 665,000 font Sterlinget. A' folyó 1816-dik esztendőben pedig közel tizenkétszer ennyire, úgymint, 7,454,000 font Sterlingekre van szüksége. Ha tehát már most a' dolgot megfordítván a' költségről itelünk a' szegények' számára, természeti következés, hogy legalább 2 millióra kellessék (a' valami 12 millió lakosokból álló) *Angliában* azoknak a' lakosoknak számát tenni, a' kiket másoknak kell tartani. Hitelfelettlónak látszik lenni, pedig bizonyos felszámolás által mütatták - meg, hogy *Leicester* városában, melyben 23,000 lelkek találtatnak, tíz ezeren alamisnából élnek, úgy hogy a' népnek tsaknem felet táplálja a' másik felerésze.

Május' 28-dikán a' *Tyne* mellett is lárma történt. A' *Newcasteli* kőszénbányákban a' dolgosok feltámadván nagyobb bért kívántak. Vagy két Dragonyos Kompániának kellett oda sietni a' tsendességnek helreállítására. A' lárma' gerjesztői között nyolctat fogságra vittek.

A' *Cambridgei* vidékeken név szerént *Ely* nevű kis városban és szigetetskén, melynek letsendesítettéséről már emlékezünk, azt jegyzték-meg a' minapi lárma' zás' alkalmatosságával, hogy olyan emberek is többek találtattak a' lárma'zók között, a' kik telyességgel nem számláltathatnak a' szükségét szenvedő szegények közzé, hanem egyéb okból elegyítették magokat a' ragadozók és pusztítók közzé. *Cambridge*'ből írják, hogy *Little-Newport* úgy ki van prédálva, ha mint ellenség prédálta volna fel; hanem már 71-re telik a' vizsgálódó Biztoság' eleibe állittatva lévő lázzasztók' száma. *Bury* és *Norwich*' vidékein még dohog a' nép, de semmit nem mérészel próbálni a'

reguláris és nemzeti katonaságnak jelenléte miatt. Még a *Cambridgei* Fő-oskola sem kevésbé ijedett vala meg, mikor az Ely szigetebeli parasztok a szomszédjában pusztítottak. Május' 21-dikén valami idegen parasztok jelentek-meg ott butykósokkal, 's ezeket a város' Májorja a támadók' előjáró csoportjának lenni gondolván, azonnal hozzafogott a polgároknak felfegyverkezteséhez, 's a Fő Rector is ígéretet tett neki, hogy puskát fog a tanúlok között kiosztatni.

New-Buryban másod versben is tsintettek a nyúghatatlanok; az ablakon belőttek a város Polgármesterére; éppen a fejemellett ment-el a golyóbis; 300 *Güinéből* álló jutalom van ígérve annak, ki a bünöst kinyilatkoztatja. *Wight* szigetén kifüggesztett irások által próbálták a lázasztók, a molnárok, sütők, és birtokos gazdák ellen felingerelni a köz népet, a gabonának megdrágulása miatt.

A *Lord Cancellarius* olyan hirdetést tétetett közönségessé, hogy hivataljokból mind azok a tisztviselők le fognak tétettetni, kik a népnek mostani lármázása' alkalmatosságával, kötelességeiket olyan pontosan nem telyesítik, mint illik.

Ameilh nevű Frantzia Generális, a mostani Swétziai koronaörökös (*hajdoni Bernadotte*) volt Adjutánsa, kinek a Frantzia Király' rendelése szerént hadi ítélszék' eleibe kellett volna állani, hanem ő Frantzia országot oda hagyni jobbnak tartván *Hannoverában* tsakugyan elfogattatott vala, a *Londoni* levelek szerént a Régens Princz' parantsolatjára szabadon botsáttatott, azért, hogy a *Swétziai* koronaörökös' passusával tette útozását.

Az Angliai Politikának nevezetes tárgyává lett mostanság' a Jóniai egygyesült szigetek' Státusa. Monk nevű képviselő ilyen kifejezésekkel oltárlotta Május' 21-dikén az alsó házban *Angliának* ezen szigetek' eránt való magaviseletét: — “

„Midőn mi 1809-ben a *Collingwood* hajós serege által ezen szigeteket a Frantzia uralkodás alól megszabadítottuk, ekkor Admirális Collingwood nem az Anglus zászlókat hanem a hét szigetek' zászlóit függesztette-ki ezeknek váraikrol és erősegeikrol, melly által azt nyilatkoztatta-ki közönséges módon, hogy ezen szigeteket nem úgy nézi Anglia, mintha meghódoltatta volna, hanem tsak úgy, mint a mellyeknek az ő tulajdon szabad Constitútziónokat vissza adta. Most még is, noha név szerént egy szabad és független Státust tenni mondattának, a nélkül, hogy valamely más Hatalmasság az ő állapotjokba belé tekinthetne egyedül, és kizszorítólág tsak Angliának oltalma' alatt kell lenniük, 's egy Anglus Biztost kell befogadniok, kitől az ő törvényhozó gyűléseknek összehívattása és kormányoztatása felfüggesztetett. Epedig nem áthat lenni az ő nékiek ígértett függetlenséggel, 's e'képpen a *Jóniai Szigetek* kevesebbé függetlenek, mint, akármelyik a mi Napnyúgoti Indiai szigeteink közzül. Jovallom tehát, hogy egy Biztosság neveztessek-ki, a melly ezen szigeteknek valóságos politikai állapotját terjeszse a Parlamentum' eleibe.“

Foster a Ministeri részről így felelt: — „A *Jóniai* szigetek' lakosai egy oly különös nemzetet tesznek, melynek egy Európai nemzethez sints semmi hasonlatossága. A régi Görögöknek minden maradákaik között tsak ők azok, kik a Törökök uralkodása alá nem estek. Vele n-e' alá tartozván, ennek birtokában mind addig tsendesen megmaradtak, míg a Fr. revolútzio ki nem ütött. Ekkor néhány *Apostalókat* küldvén a *Jakobinusok* Korfu szigetére, ezek a könnyen gyúladó pusztori Görögöknek fejüket megzavarták, annyira, hogy már most ezek is bévenni akarták magokhoz a lakosok között való szabadság' és egyenlőség' tudományát, a melly miatt véres hadakozás támadott közöttök. Utóljara úgy látszott, hogy már

csak ennek a kérdésnek meghatároztatása volna még hátra, hogy melyik legyen az Országlószék lakóhelye: K o r f u - é, vagy pedig Z a n t e? De ezen utolsó szigetnek lakosai elsők voltak, a' kik ezen környülállások között leghamarább által látták azt, hogy őket a' *Respublikai Constitutio* boldogokká nem teheti, 's egy Követséget *London* felé azonnal útnak indítván, a' magok szigeteket Angliának birtokába ajánlották. Minekelőtte a' *Zantei* lakosok Angliából választettek volna, egy Anglus tiszt, a' ki *Zante*' szomszédságában *Moreában*, mint magános ember úgy utazott, megértvén, hogy mitsoda követség ment legyen *Zantébol Angliába*, arra a' gondolatra vete medett, hogy *Zante*' szigetére evezvén, ott azt mondja, hogy ő az a' Biztos, kit az Anglus országlószék a' végre kinevezett, hogy ezen szigetet előrevalóképpen elfoglalja. Minden gyanakodás nélkül hitelt adtak néki, és ő azonnal által vette az igazgatást *Anglus Kormányozónak* nevezete alatt, 's még most is megvalják a' lakosok, hogy magokat soha boldogabbaknak lenni nem érezték, mint az ő Kormányozása alatt. De nem tartott sokáig az ő urasága, minthogy ott, tizenegy hónapok múlva egy Orosz és Török Császári hajós sereg megjelenvén, a' Török Admirális tudokra adatta a' lakosoknak, hogy a' *Török Császár* ezen hét szigeteket az *Orosz Császárnak* által engedte legyen. Már most a' *Zantei* úgy nevezett Anglus Kormányozó is elillantott, 's az *Orosz* birodalom ezen szigeteket, mint a' Középtengernek egy igen nevezetes katonai tanyáját, megtartotta. Későbbre által engedte őket az *Orosz Udvar Bonaparténak*, kinek járma alatt ezek mind addig megmaradtak, míg ezt végezetre a' magok nyakokrol a' vilagnak minden egyéb részei is lerázták. A' ki ezen szigeteknek a' mostani időben egész függetlenséget kíván, az, sem ezt a' nemzetet magát, sem ennek állapotját nem esméri. A' *Joniai* hét szigetek oly közel vannak a' Török partokhoz,

hogy a' Törökök, tsaknem apró tsajkák által evezhetnek hozzájuk, 's minthogy ezen szigeteknek sem elégséges váraik vagy sántaikaik, sem hadi hajós seregeik, sem egyéb oltalmazó eszközeik nintsenek arra, hogy magokat a' Törökök ellen oltalmazhassák, tehát minden esetben idegen segedelemre van szükségek. Már megpróbálták egymásután a' Török, Frantzia, és Orosz uralkodást: de abban a' hiszemben vannak, hogy az Anglusok' védelmezése alatt legboldogabbak fognak lenni. Én tulajdon magam jártam ezen szigetekken, 's mint szemmel látott tanú legjobb tudósítást tehetek felelők. —

Monk, ezen beszéd után még egyszer felszollalt, azt mondván, hogy ő nem tudhatja, miként eshessék, hogy ezen szigeteknek lakosai mind ezek mellett a' környülállások mellett sintsenek a' magok állapotjokkal megelégedve. — Végezetre voksolásra botsáttatott a' kérdés: hogy t. i. Biztosság' eleibe kell - é adni a' *Joniai szigetek*' állapotjának megvizsgálását? — de a' Ministeri rész győzedelmeskedett. Halgatásban maradt a' dolog.

K o r f ú szigetről bizonyos levelek érkeztek Angliába, mellyeknek foglalatját némelly közönséges levelek kétségbe hozzák, vagy legalább nem akarnak azoknak telyes és tökéletes valóságokért kezeséget vállalni, az időre bizván, hogy ez, mint minden egyebeket, úgy az ezen K o r f ú b o l jött levelekben találtató dolgokat is takarja - ki a' homály alól. Summás foglalatja ezen leveleknek abban áll: hogy a' *Joniai Státus*' Senátusa széllyel fogja oszlattatni; hogy egy új rendelés vagy törvény által mind azok a' személyek kifognának a' közönséges hivatalokból zárattatni, kiknek közlelrol való rokonaik idegen Hatalmasságoknál vagynak szolgálatban; és hogy végezetre az ezen szigetekken találtató Anglus seregek meghivattatnának, hogy fogjanak fegyvert a' szomszéd Török Kormány-

szék 's név szerént Aly Vezér ellen, azért, hogy bortsássa-ki a' Török birtok alól Butrinto, Prevesa, és Voinicza nevű várásokat, mellyek Pargával egyetemben (melly most is Anglusok által van elfoglaltatva), régebben mind Velenczéhez tartozván, mostan a' Jóniai uralkodás alá tartoznának. A' melly megjegyzéseket az újságíró ezen pontokra nézve teszi, mind olyanok, hogy igen kevés világosságot adnak a' dolognak, melyre nézve csak rövid említést érdemelnek. Hogy a' Jóniai Senátussal valamelly változás történhetne, nem tartja az író lehetetlennek, annyiban, hogy abban sok olyanszemélyek találhatók, kiket még a' Frantzia Országlószék tett volt bé oda, 's a' kiknek gondolkodása' módja tehát a' mostani időhöz talám nem tartatik hozzá illeni. A' második pont azért látszik az író előtt nem csak hihetetlennek, hanem nevetségesnek is, hogy ez által nem hogy nem tsendesítettnek a' szigetek' lakosai között uralkodó egyenetlenségek, hanem inkább még öregbítettnek, minthogy a' hivatalokból kimaradó familiák 's meg azok, a' mellyek hivatalokat viselhetnének, e'képpen egymás ellen ingereltetnének, a' hova járul, hogy melly nagy nevű és hazájokra nézve melly nagy érdemű emberek találhatók az idegen Hatalmasságok' szolgálatjában, a' melly tekintetben példa gyanánt elégséges említeni csak a' Gróf Capo d' Istria, Mocenigo, Lovardo, Metara, 's több ily neveket, a' kik átaljában is mindenkor nagy részvétellel munkálódtak hazájok' boldogságán, utóljára pedig mint legfőbb eszközlői az 1815-dik esztendőben Nov. 5-ik napján készült Kötésnek, melly által a' nagy Monarkhák ezen szigeteknek jövődöbéli állapotját meghatározták, úgy nézettethetnek. A' mi végezetre a' harmadik pontot tudni illik azt illeti, hogy a' Nagy Britanniai Országlószék a' feljebb mognevezett városokat a' Jóniai Status' számára a' Tö-

rököktől vissza kívánja, 's hogy mitsoda jussa? legyen ezen okon a' fegyverfogásra erre nézve csak annyit mond az író, hogy ezen tekintetben sinórmértékül szolgálhat az Angliai Országlószéknek a' feljebb említett Kötésnek 1-ső cikkelye, a' melyben (mint még a' tavalyi újságainkban olvasni lehetett) ezek találhatók: — *Korfu, Cephalonia, Zante, S. Mauro, Ithaca, Cerigo*, és *Paxo* szigetek, minden hozzátartozókkal egyetemben, úgy, a' mint az 1800-ban Mártz. 21-dikén az Orosz és Török Császárok között készült Kötésben kijegyzelve voltak, egy szabad és független Státust formálnak, *Jóniai egygyesült szigetek Státusának* nevezete alatt.

Korfulban egy kis irás is jött-ki nem régen, melyben azt mútogatja az író, hogy ezek a' Jóniai szigetek sem belső tulajdonságokra sem fekvésekre nézve nem olyanok, hogy egy magában fennálló és mástól nem függő Státust formálhassanak. Ezen irás annyival nagyobbban felbizgatta a' lakosok indulatját, hogy az, az Országlószék' hivatal szerént való nyomtatóműhelyében jött ki, és Anglus Generális Campbell tartatik az írójának lenni. Az ott lévő Anglus Kormányozóhoz Generális Maitlandhoz számtalan panaszló, tudakozódó, kérő levelek érkeztek ezen irás miatt, úgy itélvén a' közönség, hogy abban magának az Anglus Országlószéknek gondolkodása volna ezen szigetekre nézve kifejeztetve; 's addig üzték a' félelmeskedők a' dolgot, míg őket Gen. Maitland egy közönséges Nyilatkoztatás által meg nem nyújtatta.

Frantzia Ország.

A' Frantzia Hadi Minister Hertzeg Feitre parantsolatot küldött az északi departamenteknek Prefektusaikhoz, hogy rekrutáztassanak 's nevezetesen a' lovasságot szaporítsák, 's hogy a' munka annál könnyebben haladhasson előfelé, az olyan ifiakat is vegyék-bé, a' kik 2 tzollal törpébbek a' kö-

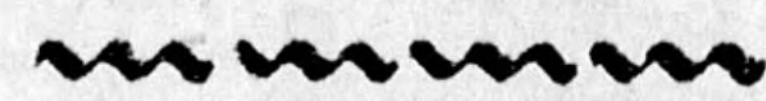
zönséges mértéknél. Egy oly Frantzia ármáda fog lábra állíttatni, melyre akár melly esetekben reá bizhassa magát a' Királyi Országlószék.

Mondják, hogy Lafayettét is elfogták volna, fiával egygyütt, Páris mellett a' La-Grange nevű kastélyban.

B é t s.

Ö Felsége a' mi Kegyelmes Császárunk ezen hónapnak 14-dikén Salzburgot oda hagyván, a' következett éjjel Ensbén, 15-dikben pedig a' maga Familiai örökös jószágában Persenbeugban hált, a' hol oda való megérkezésekor a' maga kedves gyermekei, 's Renátó Cs. K. Fő Hertzegsége által fogadtatott. Ott 16-dikban úgymint vasárnap reggel hajóra ült, 's a' Dunán, Nuszdorfig jött, a' hova estvéli 7 órakor érkezett-meg. A' Dunapartjára való kilépésekor, Cs. K. Első Fő Udvari Mester Hertzeg Trauttmansdorf 's a' Cs. K. Fő Lovászmester tettek tiszteletet ő Felségének, ki is azután Felséges familiájával egyetemben Udvari kotsikba ülven, onnét útját Béts' külső városain 's a' Glaszin által, a' látására öszszegyülekezett örvendező népnek véghetetlen sokasága között, a' Schönbrunni kastély felé vette. Hintója előtt katonaság, 's mellesleg az Első Fő Udvari-mester és Fő Lovászmester lovaglottak. A' Schönbrunni kastélyhoz estvéli 8 órakor érkezett-meg kívánt jó egészségben ő Felsége, a' hol a'

több Cs. K. Fő Hertzegek is minnyájan előre öszszegyülekeztek vala elfogadására. Minden közönséges pompával való fogadtatást megtiltott vala ugyan előre a' Kegyelmes Monárkba, hanem egyéberánt semmi hártart vagy akadályoztatást nem akart hűséges alattvalóinak tétetni abban, hogy eránta való szereteteket 's tisztelet-tételjekeket kiműtassák. Véghetetlen sokaság is gyűlt volt minden rendű és rangú lakosok között öszsze Nuszdorftól fogva egész Schönbrunnig minden utzákon és útakon, 's vetelkedő örvendezéssel bizonyították az ő Felsége' személlye eránt való szeretetet, hűség, és legmélységesebb tisztelebeli hódolassokat 's szerentsés visszaérkezésének látása által okoztatott érzékenységeiket Szakadatlan volt ez az örvendezés Nuszdorftól fogva egész Schönbrunnig, 's még két annyira nevedett akkor, midőn ő Felsége a' kastélyban annak folyosolyára a' kert felé a' sokaság' eleibe kiállvan, annak magát kegyesen megmútatni, 's annak örvendezésével való nagy megelegedését e' képpen kijelenteni, méltóztatott.

A' Czernovitz lotteriai kijádtzodtatását illető Első versbéli sorsvonások tegnap véghez mentek: de a' nyerések' listroma még tsak holnap fog találtatni. A' másodversbéli sorsvonások Julius' 8-dibán, a' harmadik versbéliék ugyan azon hónapnak 22-dikén, a' negyedik versbéliék pedig, mikor maga az uradalom is kivonatlatik, Augustus' 12-dikén esik-meg.

Junius' 15-dik napján adtak Szász forint Huszaspénzért 272 1/8 forintot Váltóté-
dulában. Egy Császári aranyért 12 fl 30 kr.

Hazai és egyéb kiegészítő Toldalékok.

A' Magyar Kurir' 48 - dik darabjához.

Magyar Ország.

Hazánk' nagy oszlopának a' nagy méltóságú Hertzeg Erdődi Pálffy Károlynak haláláról emlékeztünk vala röviden. Ide tesszük most egyedül a' Felség és Haza' szolgálatjára áldozott betses élete' leírását is oly rövidséggel, mint ezen újságnak kevés levelei megengedik: —

Az idvezült származását itt Bétsben az 1735-dik esztendőben September' 30-ikán, a' Trónus és Státus eránt magát sok tekintetben érdemesített Gróf Erdődi Pálffy Miklóstól hajdoni Királyi Udvar' Birájától 's ennek élete' párjától Althann Maria Anna született Grófnéaszszonytól, egy oly törökös Magyar Uri Házból vette, a' mellyet sok nagy emberek tettek fényessé. Nagy gondal neveltetvén 's minden hasznos tudományokra elkészítettvén még ifjúkorában kilépett a' Státus' közönséges szolgálatjából pályafutásra, a' mellyen fényes Familiájának sok tagjai diszeskedtek. Az Alsó Austriai Cs. K. Országos Törvényszéknél az ügy nevezett Landrechtnél fogott a' szolgálathoz. Az 1757-dik esztendőben már Cs. K. Camerariussá lévén, 13 esztendőig szolgált mint Valóságos Camerarius az azutáni II-dik József Császár mellett. Nem soká azután (1762-ben Dec. 5-dikén), mint Cs. K. Udvari Consiliarius a' Cs. K. Udv. Camarához és Bankó Udvari-Deputátzióhoz rendeltetett; 1783-ban a' Hertzeg Lichtenstein Emanuel leányával Maria Theresiával házassági életre lépven, ezen házasságból két fiai születettek, úgymint József, a' mostani Hertzeg, 's a' Familia' Majorátusának birtokosa, és Miklós, a' ki, mint Cs. K. Generálmajor, az ellenség előtt elesett. Közönséges szolgálatai által szerzett

érdemeinek jutalmául, 1774-ben Május 17-dikén a' feljebb említett Udvari Kamaránál Vice-Cancellariussá nevezetett, 'smég ugyan azon esztendőben (Jul. 18 - dikán) Valóságos Titkos Tanátsosi méltósággal is megtiszteltetett. Minekutánna a' dolgokba való belátásának, hűségének, és munkásságának ezen hivatalában is megkülömböztetéssel való bizonyságait mütatta volna, ekkor, mint szivéből ohajtotta, önnön hazájának tulajdon szolgálatjához közelebb mozdított, minthogy az 1777-ik esztendőben Dec. 2 - dikán a' Magyar Udv. Fels. Cancelláriához, mint Vice-Cancellarius által tétetett. Ezen fő hivatalra való lépése után az 1778-dik esztendőben, bennehelyeztetett bizodalmának azt a' bizonyságát mütatta hozzá a' Haza' tisztelt Anyja Maria Theresia Császárné, hogy őtet a' Baváriai familiai következés miatt kiütött hadakozásban a' Cs. Kir. armádánál lévő II-dik József Császárhoz küldötte különös követtséggel. Melly igen megnyerte ezen alkalmatossággal Uralkodóinknak kegyelmességét, bizonyítják azok a' megkülömböztetések és jutalmak, mellyekkel ő ezektől egymásután hamarjában megtiszteltetett. Már az 1779-dik esztendőben (Mártz. 9-dikén) N. Zemplin Vármegye Fő Ispányává nevezetett vala; 1780-ban mint Királyi Biztos, a' Magyar Fő Oskolának vagy Universitásnak Béiktatására Budára küldtetett; 1782-tőben az Arany Gyapjú Rend' tagjává nevezetett, 's 1783-ban Augustus' 14-dik napján az ország Királyi Udvari Mesterének nagy méltóságával is megtiszteltetett. —

Midőn kevés esztendőkkel annakutánna a' Gróf Esterházi Ferentz halála által a' Magyarországi és Erdélyi akkor öszszesatoltatva volt Fő Cancelláriusi méltó-

ság megüresedett volna, József Császár ezt a' hivatalt is néki ajánlotta egyedül csak a' maga önként való indúlatjából az 1787-dik esztendőben Augustus' 14-dik napján, 's őtet egyszersmind a' Magyar országi Szent István' Rendjének nagy keresztjével 's ezen Rendnek Cancellariusi méltóságával is megtisztelte. —

Monarkhájának bizodalmit félbeszakadás nélkül bírta az idvezült, 's azta' Thrónus és Haza javára használta, magasztalást érdemlő módon. Mint Familiájának idősb tagja és feje N. Posony vármegyei Valóságos és örökös Fő ispányi 's a' Posonyi Királyi vár' Kapitányságának méltóságára lépett, a' melly méltóság örökségszerént való tulajdona a' Pálffy Háznak. —

Az ő szolgálathéli buzgósága és igazságos magaviselete, mellyel a' Cancellariusi méltóságot viselte, azután is megtartották őtet ebben, minekutánna II-dik József meghalálózván az általa Magyar országon tétetett intézeteknek nagyobb része eltöröltetett, 's a' II-ik Leopold 's a' mostan ditsősségesen uralkodó Császárok' országlása elkövetkezett volna is. Ezen Monarkhák mind ketten nagy kegyességgel megesmérni méltóztattak az ő érdemeit, 's az első azokat, mint különös megkülömböztetéssel azzal is megjutalmaztatta, hogy őtet a' Szent István Rendjének gyémántos czimerével és csillaggal is megajándékozta, 's mind ketten oly nagy mértékben fenntartották a' magok benne való bizodalmit, hogy ámbár ő a' maga nyugalomra lejendő botsáttatását több ízben is kérte, azt nékisok ideig és mindaddig meg nem adták, míg végezetre ő a' maga kérését, az 1807-dik esztendőben a' maga életének 7-ik esztendejében, testének elgyengülése 's egészségtelenülése miatt, ismét megújította, és azt, a' Felső' kegyelmének és meglegedésének egy újabb bizonyosságával, úgy mint az ő Cs. K. Felsőge örökös tartományaiéli Hertzegséggel egygyütt, kegyelmesen megnyerte.

Az ólta magános tsendességben és nyugodalomban élvén ez a' ditsősségek között öszült Minister, elközelített végezetre az az idő, melyben az előregedés miatt az élet' erejétől lassanlassan elhagyattatván, csak rövid ideig tartott betegsége után meghalálózott.

A' motsok nélkül való egyénesség, jó szívűség, 's a' nagy lelkű jótévőség, első ifiúságától fogva egész végéig hűséges kísérői voltak az idvezültnek az ő házi életében éppen úgy, mint közönséges életében, az ő Fejedelme és Hazája eránt való buzgósága, hűsége, és jó indúlatja. Sokaknak könnyhullatásaikat eltörölte; számtalanok azok a' szegények, a' kiknek segédelmet nyújtott. Mikor a' Státus áldozatot kívánt, az idvezült mindenkor első volt a' másoknak való jó példaadásban; mikor a' Thrónus mellett hűség és buzgóságéli bizonytságot kellett mutatni; mindenkormegbizonyította, hogy Nemes őseinek méltó maradéka legyen.

Monarkhájának eránta viseltetett állandó kegyelmessége, polgártársainak tisztelete, az ő volt uradalmaibéli alattvalóknak szeretete, 's hozzátartozóinak az ő halála által okoztatott legbelsőbb kesergése, legszebb virágokat hinteznek az ő temető sírjára.

A' Pesten Jun. 12-dikén költ levelekben így irnak: —

Nemes Pest Vármegyének Rendei a' Nemzeti nemes érzéstől lelkesítettvén, valamint mindenkor elsők voltak a' hazafiúsági példaadásban, most Junius' 5-ikén tartott köz Gyűlésekben is a' Magyar Nemzeti új Theátrumra a' Státusok Kassájából öt ezer forintokat rendeltek, oly nagy lelkű meghatározással, hogy ezen szép Adományal még nem akarják ezen hazai célra való adakozásaikat bérekeszteni. Melly szép ajánlást, ha ezen Nemes Vármegye Tágjainak különös áldozataikkal öszve vesszük, kérkedés nélkül mondhatjuk, hogy ezen Nemesség követésre méltó példát mutatott a' Nemzeti Betsületnek fenntartására.